

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07243/2020-ERU

V Ostravě dne 4. listopadu 2020

Č. j. 07243-13/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07243/2020-ERU a zahájeném dne 25. srpna 2020 s obviněným z přestupku, právnickou osobou **Obec Velký Borek**, se sídlem 27731 Velký Borek, Vrutická 20, IČO: 002 37 264, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, právnická osoba Obec Velký Borek, se sídlem 27731 Velký Borek, Vrutická 20, IČO: 002 37 264 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 16. července 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Velký Borek, na pozemku parc. č. [REDAKCE] (v blízkosti železničního přejezdu) zemní práce související s prováděním sond pro drenáž na odvodnění komunikace, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 56 000 Kč** (slovy: padesát šest tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34020.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34020.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 25. srpna 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 07243-5/2020-ERU ze dne 25. srpna 2020 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku šetření podnětu vedeného pod sp. zn. 02579/2019-ERU. Předmětem šetření bylo poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále též „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“), ke kterému došlo dne 16. července 2018 v katastrálním území Velký Borek, na pozemku parc. č. [REDAKCE] (v blízkosti železničního přejezdu) při provádění výkopových prací souvisejících se sondami pro drenáž na odvodnění komunikace.

II. Průběh správního řízení

Dne 11. srpna 2020 byl do správního spisu sp. zn. OSR-07243/2020-ERU vložen podnětový spis sp. zn. 02579/2019-ERU, o čemž byl vyhotoven Záznam o vložení do spisu ze stejného dne, č. j. 07243-2/2020-ERU.

Dne 12. srpna 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Žádost o poskytnutí podkladů a informací“, č. j. 07243-3/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán uvedeným přípisem požádal účastníka řízení o sdělení, zda před zahájením zemních prací účastník řízení požádal správce plynárenského zařízení o vydání vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění zemních prací a o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

Dne 14. srpna 2020 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Sdělení informací“, č. j. 07243-4/2020-ERU, ve kterém účastník řízení sdělil, že před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o vydání vyjádření o existenci plynárenského zařízení ani o vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Dne 25. srpna 2020 vydal Úřad příkaz č. j. 07243-5/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 56 000 Kč.

Dne 1. září 2020 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v podaném odporu neuvedl žádné námitky.

Dne 1. září 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání“, č. j. 07243-7/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí,

o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 4. září 2020 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení, č. j. 07243-8/2020-ERU, ve kterém účastník řízení požádal o zaslání spisu sp. zn. OSR-07243/2020-ERU na CD, a dále o prodloužení lhůty k vyjádření, a to ve lhůtě do 10 dnů ode dne, kdy mu bude doručen spis sp. zn. OSR-07243/2020-ERU na CD.

Dne 15. září 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Zaslání kopie spisu sp. zn. OSR-07243/2020-ERU na CD a prodloužení lhůty k možnosti vyjádřit se, k možnosti doložit majetkové poměry a k možnosti požádat o nařízení ústního jednání“ č. j. 07243-9/2020-ERU (dále jen „přípis ze dne 15. září 2020“), ve kterém správní orgán účastníku řízení zaslal kopii správního spisu sp. zn. OSR-07243/2020-ERU na CD a prodloužil účastníku řízení lhůtu pro možnost vyjádřit se, pro možnost doložit majetkové poměry a pro možnost požádat o nařízení ústního jednání do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu ze dne 15. září 2020. Uvedený přípis byl účastníkovi řízení doručen dne 16. září 2020.

Dne 25. září 2020 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Vyjádření obce Velký Borek ve věci obvinění z přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a informace o jejich aktuálních majetkových poměrech ve vztahu k případné pokutě za přestupek“, č. j. 07243-10/2020-ERU (dále jen „přípis ze dne 25. září 2020“). Účastník řízení v přípise ze dne 25. září 2020 mimo jiné uvedl, že zemní práce fakticky vykonala podnikající fyzická osoba [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted] (dále jen „[redacted]“), který tuto činnost uskutečnil vlastním jménem a na vlastní odpovědnost jako dodavatel prací pro účastníka řízení, a to na základě smluvního vztahu s účastníkem řízení. Účastník řízení má za to, že jednání [redacted] nelze přičítat účastníkovi řízení, neboť se nejedná o žádnou z osob vyjmenovaných v ust. § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. K přestupkovému jednání došlo při činnosti [redacted], nikoliv při činnosti účastníka řízení. Účastník řízení dále uvedl, že před zahájením provádění zemních prací učinil veškeré potřebné kroky pro zjištění výskytu a uložení inženýrských sítí v místě provádění prací, kdy za tímto účelem si objednal u podnikající fyzické osoby [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted] (dále jen „[redacted]“) v rámci vyhotovení projektové dokumentace pro odvodnění komunikace zajištění vyjádření správců inženýrských sítí k existenci inženýrských sítí. Podle projektové dokumentace se v místě, kde měly být zemní práce provedeny, se žádné plynárenské zařízení nemělo nacházet. Z tohoto důvodu účastník řízení nepožádal o vydání vyjádření o existenci plynárenského zařízení správcem plynárenského zařízení ani o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Při vlastní realizaci zemních prací nebyl na místě za účastníka řízení nikdo přítomen. Místo, kde má [redacted] provést výkop mu v terénu určil pan [redacted], který pro účastníka řízení zpracovával hydrogeologický posudek zasakování srážek v lokalitě Velký Borek. Pan RNDr. [redacted] určil místo výkopových prací v rozporu s projektovou dokumentací. Účastník řízení dále uvedl, že jeho odpovědnost nelze dovozovat ze skutečnosti, že účastník řízení uhradil vzniklou škodu, když náhradu škody následně požadoval po [redacted], který náhradu škody účastníkovi řízení uhradil. Účastník řízení závěrem navrhl, aby předmětné přestupkové řízení bylo zastaveno, jelikož účastník řízení není pachatelem a přestupkového jednání se nedopustil. V případě, že správní orgán dospěje k závěru, že pachatelem přestupku je účastník řízení, aby správní orgán zvážil možnost upuštění od uložení správního trestu, popř. snížení výše pokuty, a to zejména s ohledem

na popsané okolnosti spáchání přestupkového jednání a účastníka řízení, který se doposud žádného trestního, přestupkového ani jiného protiprávního jednání nedopustil. K majetkovým poměrům účastník řízení uvedl, že v současné době realizuje finančně náročnou akci – Stavební úpravy Základní školy Velký Borek, jejíž cena činí [REDAKCE] Kč, kdy sice na uvedenou akci čerpá dotaci z veřejných prostředků, sám se však podílí částkou vyšší než [REDAKCE] Kč. Obvyklý rozpočet účastníka řízení činí přibližně [REDAKCE] Kč. S ohledem na uvedenou akci musel účastník řízení omezit veškeré výdaje i na běžný provoz a údržbu obce. Účastník řízení se nachází v dosti složité finanční situaci, a to mimo jiné i s ohledem na výpadky příjmů veřejných rozpočtů v souvislosti s výskytem pandemie COVID-19.

Dne 8. října 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Žádost o poskytnutí podkladů a informací“ č. j. 07243-11/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán účastníka řízení požádal o doložení projektové dokumentace, případně i vyjádření, ze kterého vyplývá, že se v místě provádění zemních prací inženýrské sítě (plynárenské zařízení) nenachází.

Dne 14. října 2020 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Upřesnění vyjádření obce Velký Borek ve věci obvinění z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona“, č. j. 07243-12/2020-ERU (dále jen „přípis ze dne 14. října 2020“). Účastník řízení v přípise ze dne 14. října 2020 mimo jiné uvedl, že v roce 2018 došlo po komunálních volbách ke kompletní obměně vedení obce a částečně i zaměstnanců a je tedy poměrně obtížné bez znalosti tehdejší situace dohledat související dokumenty. Účastník řízení dále uvedl, že ve vyjádření ze dne 25. září 2020 nepřesně uvedl, že před zadáním provádění zemních prací si objednal v rámci vyhotovení projektové dokumentace pro odvodnění komunikace rovněž zajištění vyjádření správců inženýrských sítí k existenci inženýrských sítí v místě budování odvodnění a souhlasu s umístěním stavby a prováděním činnosti v ochranném pásmu pro provedení sondy pro ověření zasakovacích možností v dané lokalitě. Tato objednávka byla ze strany účastníka řízení vůči odbornému subjektu [REDAKCE] učiněna až po poškození plynárenského zařízení, nikoliv v rámci vyhotovení projektové dokumentace pro odvodnění komunikace. Nic to však nemění na skutečnosti, že v místě, kde měly být zemní práce provedeny, se žádné plynárenské zařízení nemělo nacházet. Tento fakt byl účastníkovi řízení znám z vlastní činnosti a s ohledem na znalost místní situace. Z tohoto důvodu účastník řízení před zahájením zemních prací nepožádal o vydání vyjádření o existenci plynárenského zařízení správcem tohoto zařízení ani o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, neboť to nebylo v daném případě potřebné.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Zemní práce (výkopové práce) související s prováděním sond pro drenáž na odvodnění komunikace v katastrálním území Velký Borek, na pozemku parc. č. [REDAKCE] (v blízkosti železničního přejezdu) prováděl zemním strojem [REDAKCE] na základě Objednávky

výkopových prací ze dne 13. července 2018. Z uvedené objednávky nevyplývá, že by [REDAKCE] práce vykonával na svůj účet a zodpovědnost.

K provádění zemních prací v zájmovém území nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení a nedošlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu provozovatelem plynárenského zařízení, účastník řízení o ně nežádal.

Dne 16. července 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Velký Borek, na pozemku parc. č. [REDAKCE] (v blízkosti železničního přejezdu) prováděním zemních prací souvisejících s prováděním sond pro drenáž na odvodnění komunikace k poškození plynárenského zařízení.

K předmětnému poškození plynárenského zařízení se vyjádřil [REDAKCE], a to v Úředním záznamu o podání vysvětlení Policie České republiky ze dne 22. července 2018, č. j. [REDAKCE], ve kterém mimo jiné uvedl, že na místě provádění prací nebyl přítomen zástupce účastníka řízení, ale na místě se nacházel pan [REDAKCE] (hydrogeolog) a pan [REDAKCE] (majitel oploceného pozemku). Podle instrukcí pana [REDAKCE] hrábl do země, kdy při druhém hrábnutí zavadil o plynárenské zařízení. [REDAKCE] dále uvedl, že zadavatelem byl starosta obce Velký Borek, který mu na otázku, zda se tam nachází sítě, řekl, že se v místě nic nenachází.

Účastník řízení ve svém vyjádření zaslaném Úřadu dne 24. dubna 2019, zn. [REDAKCE] mimo jiné uvedl, že si objednal na návrh projektantky [REDAKCE] u pana [REDAKCE] výkopové práce, konkrétně provedení sondy k provedení hydrogeologického průzkumu pro odvodnění lokality Na Samotě, Velký Borek. Při provádění sond nebyl na místě za účastníka řízení nikdo přítomen (starosta čerpal řádnou dovolenou). Na místě se nacházel pan [REDAKCE], který vypracovával pro účastníka řízení hydrogeologický posudek, a který určil jiné místo provedení výkopu sondy, než určila projektantka [REDAKCE].

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 182 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 23. července 2018.

Podle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] ze dne 16. července 2018, došlo k přerušení dodávky plynu 17 konečným zákazníkům (kategorie Domácnost) po dobu 270 minut.

V Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – žádost o uvedení PZ do původního stavu, ze dne 16. července 2018 je uvedeno, že příčinou poškození plynárenského zařízení bylo přetržení plynárenského zařízení při výkopových pracích bagrem – sonda pro zbudování drenáže.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení, které následně účastník řízení přefakturoval [REDAKCE], což dokládá faktura č. [REDAKCE] ze dne 31. října 2018.

IV. Právní hodnocení

IV. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení novelizován čtyřikrát, a to naposledy nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb., který nabyl účinnosti dne 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován dvakrát, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přiřitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

Podle ust. § 20 odst. 2 písm. d) a e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby, či fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.

Podle ust. § 2 odst. 1 písm. k) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody.

Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.

Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.

Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.

Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce související s provedením sond pro drenáž na odvodnění komunikace, v důsledku kterých došlo k poškození

plynárenského zařízení. Účastník řízení si na provedení zemních prací (výkopových prací) najal subdodavatele [REDAKCE], který výkopové práce zemním strojem pro účastníka řízení vykonal a při jejich provádění plynárenské zařízení poškodil. Z objednávky výkopových prací ze dne 13. července 2018 nevyplývá, že by [REDAKCE] práce vykonával na svůj účet a zodpovědnost. Účastník řízení svému subdodavateli [REDAKCE] pracoviště (staveniště) nepředal a ústně jej ujistil, že se v místě provádění prací nenacházejí žádné inženýrské sítě. Jednání [REDAKCE], kterého si účastník řízení objednal na provedení výkopových prací, je podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. d) a písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky přičitatelné účastníkovi řízení.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Účastník řízení namítá, že jednání [REDAKCE] nelze přičítat účastníkovi řízení, jelikož zemní práce fakticky vykonal [REDAKCE], který tuto činnost uskutečnil vlastním jménem a na vlastní odpovědnost jako dodavatel prací pro účastníka řízení, a to na základě smluvního vztahu. K přestupkovému jednání došlo při činnosti [REDAKCE], nikoliv při činnosti účastníka řízení. K této námitce správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Jak již správní orgán uvedl v části „IV. III. Právní posouzení skutku“ tohoto rozhodnutí, účastník řízení si na provedení zemních prací najal [REDAKCE], což dokládá objednávka ze dne 13. července 2018. Z uvedené objednávky nevyplývá, že by [REDAKCE] práce vykonával na svůj účet a zodpovědnost. Účastník řízení [REDAKCE] nepředal staveniště, tudíž bylo povinností účastníka řízení uspořádat pracoviště, na němž se prováděly zemní práce tak, aby nedošlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. V ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je mimo jiné stanoveno, že jde o fyzickou osobu, která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu. Zákon o odpovědnosti za přestupky vychází z objektivní odpovědnosti právnické osoby. Jedná se o odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění. Nejedná se tedy o přičitatelnost ve smyslu zavinění, ale přičitatelnost ve smyslu jednání fyzické osoby ve vztahu k právnické osobě. Ust. § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky explicitně vymezuje okruh subjektů, jejichž činy mohou založit správně-právní odpovědnost právnické osoby. Jednak pokrývá členy všech orgánů právnické osoby (nikoli jen osoby ve vedoucím postavení oprávněné za právnickou osobu jednat či vykonávající řídicí nebo kontrolní činnost), dále zahrnuje zaměstnance a osoby v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení, a dále jiné fyzické osoby plnící úkoly právnické osoby, nebo právnickou osobou používané, potažmo za právnickou osobu jednající. V daném případě poškození plynárenského zařízení způsobil [REDAKCE] při jednání (výkopové práce související s prováděním sond pro drenáž na odvodnění komunikace) účastníka řízení, která měla s činností účastníka řízení přímou souvislost. Jednání [REDAKCE] je tedy ve vztahu k odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku přičitatelné účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky].

K námitce účastníka řízení, že v místě, kde měly být zemní práce provedeny, se žádné plynárenské zařízení nemělo nacházet, kdy tato informace byla účastníkovi řízení známa z vlastní činnosti a s ohledem na znalost místní situace, a proto před zahájením zemních prací nepožádal o vydání vyjádření o existenci plynárenského zařízení správcem tohoto zařízení

ani o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, neboť to nebylo v daném případě potřebné, správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Správní orgán má za to, že účastník řízení měl před zahájením zemních prací činit všechny kroky pro předcházení poškození plynárenského zařízení, a v daném případě neměl účastník řízení spoléhat na znalost místní situace, ale měl se o výskytu inženýrských sítí informovat u správce plynárenského zařízení a požádat správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci plynárenského zařízení a o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Pokud tak účastník řízení neučinil, vzal na sebe odpovědnost za případné poškození plynárenského zařízení.

K námitce účastníka řízení, že místo výkopu určil pan [REDAKCE], a to v rozporu s projektovou dokumentací, správní orgán uvádí, že její tato skutečnost nezbavuje odpovědnosti za vytykané jednání. Účastník řízení žádným jiným subjektům staveniště (pracoviště) nepředal, tudíž odpovědnost za veškerou činnost související s prováděním sond pro drenáž na odvodnění komunikace tak zůstala na účastníkovi řízení. Bylo povinností účastníka řízení dbát na řádnou přípravu a provádění prací. V daném případě měl účastník řízení požádat o vydání stanoviska a vytyčení plynárenského zařízení v terénu správcem tohoto zařízení, dále uspořádat staveniště (pracoviště) po celou dobu provádění prací tak, aby nedošlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení, a zajistit podmínky pro provádění prací včetně přítomnosti své osoby, která by na provedení prací související s prováděním sond pro drenáž na odvodnění komunikace dohlížela.

K námitce účastníka řízení, že jeho odpovědnost nelze dovozovat ze skutečnosti, když náhradu škody následně uhradil [REDAKCE], správní orgán uvádí, že tato skutečnost nemá vliv na přičitatelnost předmětného jednání a posouzení odpovědnosti za přestupek. I přesto však k této skutečnosti správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti již při vydání zrušeného příkazu a činí tak i v tomto rozhodnutí.

Účastník řízení v přípise ze dne 25. září 2020 uvedl, že pokud správní orgán dospěje k závěru, že pachatelem přestupku je účastník řízení, aby správní orgán zvážil možnost upuštění od uložení správního trestu, popřípadě snížení výše pokuty, a to zejména s ohledem na popsání okolností spáchání přestupkového jednání a účastníka řízení, který se doposud žádného trestního, přestupkového ani jiného protiprávního jednání nedopustil. Upuštění od uložení správního trestu v souladu s ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán vypořádává v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí. Skutečnost, že se účastník řízení porušení právního předpisu dopustil poprvé, nezbavuje účastníka řízení odpovědnosti za vytykané jednání, může však být polehčující okolností, k čemuž též správní orgán přihlédl při rozhodování o výši pokuty v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí. Ke snížení výše pokuty, a to s ohledem na popsání okolností spáchání přestupkového jednání účastníka řízení, správní orgán uvádí, že výše pokuty je stanovena na základě závažnosti přestupku a všech zjištěných polehčujících a přitěžujících okolností, ke kterým se správní orgán vyjadřuje v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především tím, že účastník řízení před zahájením zemních prací nepožádal o vydání stanoviska k existenci plynárenského zařízení v místě provádění prací a o provedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu k tomu oprávněnou osobou.

Námitku účastníka řízení směřující k jeho majetkovým poměrům správní orgán vypořádává v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 182 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut a k přerušení dodávky plynu 17 konečným zákazníkům (kategorie Domácnost) po dobu 270 minut. Z uvedeného vyplývá, že následky uvedeného jednání byly většího rozsahu pokud se týká přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a menšího rozsahu pokud se týká úniku plynu. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat vyšší než nepatrnou společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a též spolehlivém provozu plynárenské soustavy. V tomto konkrétním případě je rovněž nutné zohlednit, že účastník řízení prováděl zemní práce bez stanoviska správce plynárenského zařízení a vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení. Potenciální ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenské soustavy tak bylo značné. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení si před zahájením zemních prací nezajistil stanovisko správce plynárenského zařízení k provádění zemních prací a vytyčení předmětného plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení, jelikož spoléhal na znalost místní situace, která se však následně neukázala správná. Správní orgán má za to, že pokud by účastník řízení vynaložil veškeré možné úsilí tím, že by požádal o vydání stanoviska a o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, mohl tak poškození plynárenského zařízení předejít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení nevynechal veškeré úsilí k tomu, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, a proto nenaplnil liberační důvody dle výše uvedeného ustanovení zákona.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť věc, kterou byl přestupek spáchán (zemní stroj) nebyla ve vlastnictví účastníka řízení. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké

závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. a), b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy z hlediska energetického, zařízení většího významu. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, ochranné prvky apod.) než např. plynovodní přípojky. Tudíž poškození takového plynárenského zařízení lze považovat za závažnější.

Skutečností, že si účastník řízení nezajistil před započítím zcmních prací stanovisko správce plynárenského zařízení k provádění zemních prací a vytyčení předmětného plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení, správní orgán hodnotil jako okolnosti výrazně zvyšující závažnost přestupku.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 182 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 17 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.

Správní orgán hodnotil jako polehčující okolnost skutečnost, že byla uhrazena škoda vzniklá poškozením plynárenského zařízení a únikem plynu provozovateli distribuční soustavy.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Skutečnost, že účastník řízení objednal a následně umožnil provádění zemních prací prostřednictvím zemního stroje, správní orgán nehodnotil jako přitěžující okolnost, neboť účastník řízení z důvodu absence výše uvedeného vyjádření správce plynárenského zařízení a neprovedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu přesně nevěděl, že práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. To jej nicméně nezavazuje odpovědnosti za vytýkané jednání.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů

vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v přípisě ze dne 25. září 2020 k majetkovým poměrům uvedl, že v současné době realizuje finančně náročnou akci – Stavební úpravy Základní školy Velký Borek, jejíž cena činí ██████████ Kč, kdy sice na uvedenou akci čerpá dotaci z veřejných prostředků, sám se však podílí částkou vyšší než ██████████ Kč. Obvyklý rozpočet účastníka řízení je cca ██████████ Kč. S ohledem na uvedenou akci musel účastník řízení omezit veškeré výdaje i na běžný provoz a údržbu obce. Účastník řízení se nachází v dosti složité finanční situaci, a to mimo jiné i s ohledem na výpadky příjmů veřejných rozpočtů v souvislosti s výskytem pandemie COVID-19. Uvedená tvrzení účastník řízení nijak nedoložil, tudíž k nim správní orgán při stanovení výše pokuty nepřihlédl.

Správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou veřejnoprávní povahy a jeho primárním cílem není generovat zisk.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy ve stejné výši jaká byla uvedena v příkazu. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky na základě, kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

Správní orgán závěrem poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Prokop Maria Plawny, v. r.
vedoucí oddělení sankčních řízení Ostrava